

Tines dels Manyetes

Mura

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Zona El Farell
Emplaçament Camí de Matarrodona a El Farell, al peu del camí, a l'esquerra.

Coordenades:

Latitud: 41.67701
Longitud: 1.92551
UTM Est (X): 410564
UTM Nord (Y): 4614474

Classificació

Número de fitxa 08139-119
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVIII-XIX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Manquen les teulades i tot està molt cobert de vegetació. Ha perdut la llinda i alguns murs no es conserven.
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL, 24/07/2006. Pla especial Parc, 1997.
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Generalitat de Catalunya. Gran Via Corts Catalanes, 635 08010 BARCELONA
Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua
Data de registre de la fitxa: dg., 04/03/2007 - 01:00

Descripció

Conjunt format per tres tines i dues barraques de vinya. Cada tina es correspon a la seva barraca i els dos grups es troben un al costat de l'altre amb les barraques compartint una paret mitgera. Un grup està format per una tina de planta circular amb l'interior del cup folrat amb cairons ceràmics i amb l'estructura externa de pedra amb morter de calç, i és també circular. La part superior dels murs és de pedra sense material d'unió. La coberta està esfondrada i la porta de la tina no conserva la llinda. La barraca es troba a la part de darrera de la tina, a la que dona la caixa; aquesta és de planta quadrada, disposa d'una porta d'entrada al costat oposat a la tina i està posada a l'angle NE de la barraca. La barraca també és de pedra seca i ha perdut la coberta, així com la llinda de la porta. Està molt coberta de vegetació. La segona tina forma un conjunt de dues. Són de planta rectangular, una al costat de l'altra, folrades interiorment amb rajoles ceràmiques, i exteriorment formen una edificació de planta rectangular en pedra amb una única porta d'accés a les dues tines. No es conserva la part del murs per sobre del nivell de les tines ni la teulada, ja que eren fets amb pedra sense morter. Les dues caixes donen a una barraca situada a la part de darrera de les tines, de planta rectangular i també de pedra unida sense morter. Té la porta davant la paret de les tines i ha perdut la llinda, així com la teulada. La tina circular tenia una capacitat de 9.970 litres, i cada una de les rectangulars 2.830 litres.

Història

El cultiu de la vinya és documentat a Mura des de l'any 1024, en un document de donació de cases i vinyes al terme de Nèspola fet per Guifré Amat al monestir de Sant Llorenç (Spèculo de Sant Llorenç, AM). La documentació que fa referència a vinyes és molt extensa, mantenint-se aquest cultiu molt actiu fins al segle XVIII en que foren abandonades moltes feixes i que es va accentuar a finals del XIX amb la fil·loxera, tot i que es van plantar nous ceps americans que van mantenir el conreu de la vinya fins a la industrialització. El cultiu de la vinya i la seva comercialització va provocar un important creixement amb ampliació de la superfície conreable i la roturació de nous camps en un territori de superfície difícil que va obligar a la construcció de murs de pedra seca per formar feixes, presents a tot el territori, i que va permetre el desenvolupament d'una pagesia rabassaire al voltant dels grans masos de la zona: El Farell, la Mata, Matarrodona. La tina era un element imprescindible per l'elaboració del vi. A la tina es tirava el most que sortia un cop xafat el raïm amb les premses; aquí fermentava fins a convertir-se en vi. Generalment les tines es feien en llocs amb desnivell per tal de que a sota es pogués obrir un forat, la caixa, pel qual es retirava el vi que després es guardava en botes; o bé es construïa una estructura elevada que permetés obtenir alçada. La diferència d'alçada permetia abocar el most per dalt amb comoditat i recollir el vi per baix. Les tines excavades a la roca daten de l'edat mitjana (RIU, 1989), mentre que les folrades amb cairons envernissats es feien a partir del segle XVII, ja que d'aquesta manera s'impermeabilitzava (BALLBÉ, 1993). L'apogeu de la vinya al segle XVIII obliga a construir més tines a l'exterior de les cases, probablement utilitzades per parcels, mentre que les interiors de les cases eren dels amos.

Bibliografia

AA.VV. (2005). Tines a les Valls del Montcau. Consorci Turístic de les Valls del Montcau. Farell Ed.
BALLBÉ I BOADA, Miquel (1993). Tines al mig de les vinyes a la comarca del Bages. Quaderns del Centre d'Estudis del Bages, nº 6.
DAURA, A., GALOBART, J., PIÑERO, J. (1995). L'arqueologia al Bages. Centre d'Estudis del Bages.

